

Burdujeni, cartier al municipiului Suceava, reședință a județului cu același nume. Până în 1926, Burdujeni a fost o localitate cu instituții administrative proprii. Evreii încep să se așeze în Burdujeni la sfârșitul secolului al XVIII-lea. La începutul secolului al XIX-lea, în 1820, existau în localitate 183 de plătitori de taxe de origine evreiască. Populația evreiască a târgului continuă să crească de-a lungul secolului al XIX-lea ajungând la 1140 de indivizi în 1859 și 2038 în 1899.

O școală evreiască pentru băieți a fost dată în funcțiune în 1898.

În timpul răscoalei țărănești din 1907 au loc atacuri împotriva evreilor din localitate.

Conform datelor oferite de recensământul populației din 1930, târgul Burdujeni avea la acel moment 4706 locuitori dintre care 1244 erau evrei.

După pierderile teritoriale suferite de România în iunie 1940, la Burdujeni s-a înființat o comisie mixtă româno-sovietică pentru repatrierea celor originari din teritoriile cedate URSS. Aproximativ 150 de evrei și 27 de români s-au adresat acesteia dorind repatrierea. Comisia nu și-a finalizat activitatea, punctul de frontieră Dornești fiind închis de partea sovietică. După închiderea punctului de frontieră, evreii înscriși la comisie au fost arestați de autoritățile române și închiși într-un lagăr improvizat în două încăperi ale gării din Burdujeni. Hrana le-a fost asigurată de comunitățile evreiești din Burdujeni și Suceava. Cei arestați au fost escortați periodic până la frontieră de grăniceri români și obligați sub amenințarea armelor să încerce trecerea ilegală a acesteia. Mulți au fost uciși de minele de teren sau de grănicerii sovietici. Doar 58 dintre aceștia mai erau în viață când au fost transferați, la intervenția Federației Uniunii Comunităților Evreiești, în lagărul de la Tg Jiu.

La 9 octombrie 1941, un ordin al Comandamentului Suprem al Armatei anunță că evreii din Burdujeni (aproximativ 1200 de persoane) sunt obligați să evacueze localitatea. Bunurile rămase de la evreii evacuați urmau să fie preluate de o comisie formată din funcționari ai Prefecturii județului Suceava și ai Primăriei orașului Suceava. În plus, o comisie formată din reprezentanți ai prefecturii județului, ai primăriei orașului Suceava și ai Băncii Naționale urma să preia bijuteriile predate de evreii evacuați. Fiecare locuitor evreu a putut lua cu el doar haine groase și alimente pentru mai multe zile. Cheia locuinței și un inventar al bunurilor lăsate în urmă au trebuit predate în Gara Burdujeni. Încălcarea reglementărilor respectivului ordin, precum și orice sprijin acordat evreilor sau jefuirea bunurilor rămase în urma acestora erau pedepsite cu moartea. La Burdujeni sunt documentate cazuri de rezistență și încercări de a ascunde bunuri de valoare care s-au încheiat cu execuții. În prima noapte la Atachi, punctul de trecere peste Nistru, evreii din Burdujeni au fost jefuiți de soldații români care asigurau paza convoaielor. Asemănător tuturor evreilor ajunși în Transnistria la ordinul autorităților române, evreii din Burdujeni vor rămâne în ghetourile de dincolo de Nistru ceva mai mult de doi ani și jumătate, timp în care vor fi decimați de foame, frig și boli.

Aproximativ jumătate dintre cei deportați au murit în Transnistria, supraviețuitorii s-au întors la Burdujeni dar comunitatea nu a mai revenit niciodată la mărimea anterioară războiului. În 1970 mai locuiau aproximativ 20 de familii evreiești în Burdujeni. În 2017 nu mai există locuitori evrei în Burdujeni.

Surse:

Lucian-Zeev Herscovici, Eliyahu Feldman, Theodor Lavi, "Burdujeni", în Fred Skolnik, Michael Berenbaum (eds.), *Encyclopedia Judaica*, vol. 4, Detroit, Thomson Gale/ Jerusalem: Keter Publishing House, 2007, p. 286.

Jean Ancel, *Contribuții la istoria României. Problema evreiască, 1933-1944*, volumul 1, partea a II-a, București, Editura Hasefer, 2001, pp. 35, 281, 285.

Matatias Carp, *Cartea neagră*, volumul 3, București, Editura Diogene, 1996, pp. 30, 49, 151, 153.

Recensământul general al populației României, volumul 2: Neam, limbă maternă, religie,
București, Imprimeria Națională, 1938.

[Ana Bărbulescu]

INSHR-EM